

Beweeg mee! (of niet)

Christus Triumfatorkerk, 13 september 2026

Voorganger: ds. Jaap van den Akker, Startzondag

m.m.v. Vocaal Ensemble

Lezingen: II Korintiërs 3: 2-6 en Handelingen 17: 16-34

Komen

- Zanggroep: Chante alleluia au seigneur
- Welkomstwoord
- Aanvangslied 'Heer onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig' (Lied 275: 1, 2, 4 en 5)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 95

Zingen: Psalm 95: 1

Lezen Psalm 95: 10-13

Vertel overal op aarde:

'De Heer is koning!

Hij is een eerlijke rechter voor alle volken.

De aarde staat vast,

altijd blijft ze staan.'

Wees vrolijk, hemel en aarde.

Zee en alles wat daar leeft, laat je horen.

Velden en alles wat daar groeit, wees blij.

Juich, bomen in het bos!

Juich voor de Heer, want hij komt,

hij komt als rechter van de aarde.

Hij zal eerlijk rechtspreken over alle volken,

zijn oordeel is betrouwbaar.

- Kyrië en Gloria 'Wij zoeken hier uw aangezicht' (Lied 281: 1, 2, 6, 8 en 10)

Woord

- Inleiding op het thema: 'Beweeg mee, Kerk-zijn in het krachtenveld van Christus'
 - Ik doe niet mee, of laat mijn kinderen niet meedoen, aan feesten als Halloween omdat ze niet passen bij mijn geloof.
 - Ik vraag altijd om een moment van stilte voor ik ga eten. Het maakt me niet uit in welk gezelschap ik me bevind.
 - Mijn geloof is iets voor mezelf, daar val ik anderen niet mee lastig.

- Lied 'Door de wereld gaat een woord' (Lied 802: 1, 4 en 6)

- Gebed bij de opening van de Schriften

- Schriftlezing II Korintiërs 3: 2-6

- Lied: 'Ons heeft de Heer met liefde neergeschreven' (Lied 976) (zanggroep)

- Schriftlezing Handelingen 17: 16-34

- Lied 'De wereld is van U vervuld' (Lied 825: 1 en 8)

- Preek

Afgelopen dinsdag schreef ds. Ad van Nieuwpoort en gepeperde reactie op het landelijke startzondagthema van de Protestantse Kerk: *Beweeg mee. Kerk-zijn in het krachtenveld van Christus*. Het thema dat ook in onze kerk gisteren en vandaag centraal staat. Ik schreef er al iets over in de nieuwsbrief van afgelopen vrijdag.

Ds. van Nieuwpoort legt de nadruk op het ánders-zijn van de kerk. Het christelijk geloof als tegenbeweging. Een kerk die juist niet moet meebewegen, maar kritisch moet staan tegenover ontwikkelingen in onze samenleving. Hij noemde er een paar: oprukkend populisme, oppervlakkigheid door de sociale Media, polarisatie door het kiezen voor makkelijke standpunten en oneliners die achteraf nooit de oplossing brengen.

En hij trekt het ook wereldwijd. Een president in Amerika die het geloof gebruikt, om niet te zeggen *misbruikt*, voor zijn eigen gewin, rechtsextremisme dat oprukt in de Europa en gebruik maakt van een nergens op gebaseerde romantische hang naar vroeger waar alles veel beter was. Terwijl talloze onderzoeken uitwijzen dat het toen helemaal niet beter was, maar ja, het werkt blijikbaar.

Bovendien heeft Van Nieuwpoort het over een nieuwe *Al god* – een zo ver ontwikkelende technologie die zo maar eens als een God over ons zou kunnen gaan heersen. En alle creativiteit en medemenselijkheid wegfiltert uit onze schepping.

Ds Van Nieuwpoort heeft natuurlijk gelijk. Ons geloof geeft ons een andere kijk op de dingen. De bijbel schets vaak een tegenbeweging. Dat begon al met de roeping van Abraham. Abraham geloofde in één God, waar de hele wereld om hem heen vele goden aanbad. Abraham leerde dat zijn God niet met kinderooffers te vermurwen is, maar dat God wil dat we leven.

Even verderop in de slavernij van Egypte leerden we het gevaar van onvrijheid, van een economie die alles bepaalt en dus het leven kapot maakt en dat God ons juist vrijheid gunt en ons vrij maakt van farao's die als goden over ons heersen.

Mozes beweegt niet mee met de koning van Egypte.

De kleine David beweegt niet mee met de overweldigende Goliath

Daniël weigert mee te bewegen met Nebukadnezar.

Jezus buigt niet mee met de machten van zijn tijd: hij weerstaat de verleidingen van de duivel.

Hij veegt de tempel die al haar waarden in de uitverkoop doet, leeg.

Het 'krachtenveld van Christus' geeft je de moed om juist niet mee te bewegen, maar weerstand te bieden. Je te verzetten tegen alles wat Gods vrijheid in de weg staat. Met alle risico's van dien. Zoals de theologen en gelovigen in de *Bekennende Kirche* tussen 1933 en 1945 aan den lijve hebben ervaren.

Tot zover is er geen speld tussen de redenering van ds. Van Nieuwpoort te krijgen. De Bijbel is één groot leerboek om de macht kritisch te volgen. En steeds als een koning van Israël, of een leerling van Jezus zwicht voor de macht, vindt hij een profeet, of Jezus zelf, tegenover zich.

De bijbel roept ook ons vandaag de dag op, om weerbaar te worden tegen alles dat de schepping bedreigt en Gods macht van genade en nabijheid te niet doet.

Maar is dat alles? Doe je daarmee het thema van de PKN recht? Is dit de enige lijn die je in de Bijbel kunt vinden?

De vraag stellen is hem beantwoorden. Nee. Soms moet je radicaal ergens tegen kiezen. Een grens stellen. In actie komen. Misschien zelfs de wapens grijpen om de vrijheid te bevechten. Soms moet je juist kiezen voor geweldloos verzet. Zoals Daniël en zijn vrienden. Blijven bidden naar de levende God, terwijl de heersende koning of president vindt dat hij de enige ware god is. Of juist je voegen naar verkeerde gewoontes van een vreemde cultuur om dicht bij de macht je invloed te kunnen uitoefenen, zoals Ester deed.

En vraagt dat niet precies het omgekeerde van ons: luisteren, meebewegen met deze tijd en met de mensen. Vragen stellen vanuit een houding van betrokkenheid en ongerustheid. Je inleven in de ander. Steeds weer die andere terugkerende vraag uit de Bijbel stellen, die al aan Adam werd gesteld: mens waar ben je?

En wie ben je. wie ben je voor je naaste.

En dat betekent ook meebewegen met de tijd, me de mensen om je heen. Anders verlies je het contact.

Als je steeds de andere kant kiest. Als je altijd frontaal en confronterend tégen iets kiest. Dan wordt je een drammer. Dan luistert er niemand meer naar je. Al heb je het grootste gelijk van de wereld.

Of je spreekt zo'n andere taal dat mensen zelfs als ze je wel serieus willen nemen, je niet kunnen volgen.

Als wij iets zichtbaar willen maken in ons eigen leven van waar wij in geloven. Waar wij voor staan. Wat het geloof in de opgestane heer Jezus Christus ons brengt, dan kunnen we niet anders dan meebewegen.

Dan moeten we beelden en taal kiezen van deze wereld. Dan moeten we voluit onderdeel uitmaken van de wereld waarin we leven. En niet de wereld buitensluiten door de televisie of het internet in de ban te doen, of ons sektarisch op ons zelf terug te trekken. Dan moeten we juist gebruik maken van de mogelijkheden die de samenleving ons biedt. Sociale media, moderne muziek, kunst en cultuur. En bondgenoten zoeken bij niet- of anders gelovigen, die hetzelfde zoeken als wij. Verstillig, verdieping. Alleen zo kunnen we tegenwicht bieden aan de waan van de dag en houvast vinden in dat wat blijft, in plaats van leven bij de dag en verdrinken in alle mogelijkheden die onze wereld ons biedt.

Kiezen voor wat eeuwigheidswaarde heeft, en dat is meestal niet materieel.

Dat is precies wat Paulus doet in dat lange maar prachtige verhaal op de Areopagus in Athene. Paulus stoort zich aan de vele godenbeelden in Athene. Hij ziet hoe de Grieken wel zoeken naar houvast, maar overspoeld worden door het aanbod. Ze rennen van redder naar redder, zoals ook wij al decennia bij elke nieuwe verkiezingen van redder naar redder rennen.

Paulus had heel principieel alle goden kapot kunnen slaan. En verwijzen naar de God van Jezus Christus. Een God die zich niet laat afbeelden. Dan was hij heel duidelijk en principieel geweest, onbuigzaam - maar niemand had naar hem geluisterd, en alle Grieken zouden nog steeds ronddwalen in het doolhof van afgoden.

Paulus kiest anders. Hij beweegt mee. Hij gebruikt wat hij ziet. Hij voegt zich in de taal en de beelden van de Grieken. Hij zegt: "wauw wat doen jullie je best! Wat zoeken jullie God en houvast in al die tempels, voor al die verschillende goden. En nog mooier: ik ontdekte zelfs een altaar met het opschrift: Aan de onbekende god". Nou, beste Atheners: Wat jullie vereren zonder het te kennen, dát kom ik jullie verkondigen."

De enige manier om uitkomen voor je geloof is je te verdiepen in je gesprekspartner.

Voorbeelden te zoeken die aansluiten bij deze tijd en deze cultuur. De taal van deze tijd te spreken. Met de *taale Kanaäns* en de *oude berijming* komen we er niet. Ooit was die taal ook eigentijds. Dus als we nu willen vertellen van Gods liefde voor deze wereld. Als we nu duidelijk willen maken welke keuzes Jezus maakte in zijn leven op aarde. Dat waren scherpe keuzes, zeker, maar nooit zonder de liefde en aandacht en begrip voor de persoonlijke omstandigheden van zijn gesprekspartner.

Zo neemt Paulus zijn gehoor op sleeptouw. Hij leidt ze naar de kern van zijn betoog: De levende God woont niet in tempels, hij heeft niets van ons nodig. In Hem leven wij, in Hem bewegen wij en zijn wij, zoals jullie eigen dichters schrijven.

De Atheners hangen aan zijn lippen.

Paulus had hier kunnen stoppen. Om de lieve vrede. Meteen mooi citaat van Homerus en op kunnen gaan in de cultuur van de Atheners.

Maar dát doet hij niet. Hij beweegt mee, maar hij houdt zijn eigen geloof, zijn eigen identiteit vast. Uiteindelijk komt hij tot de kern van zijn geloof: er is er Één in wie wij die onbekende god van jullie leren kennen. Jezus Christus. Hij is de zoon van de levende God, want God heeft Hem uit de dood te doen opstaan.

Natuurlijk wist Paulus dat de Grieken niet in de opstanding geloven. Natuurlijk wist hij dat hij hiermee een deel van zijn gehoor zou verliezen. Maar weglaten is geen optie. Want hij gelooft dat God mens is geworden en in Jezus lijden en dood heeft overwonnen. Dat is de kern en dus *moet* dat genoemd worden.

En dat is dus ook de kern van het thema van deze startzondag. Beweeg mee met je collega's, met je vrienden, met je ouders of met je kinderen of kleinkinderen. Beweeg zoveel mogelijk mee. Dan weten ze zich gezien en gehoord. Maar weet ook waar bij jou de grens ligt. Of beter: weer waar jouw kern zit, die je een ander ook gunt. Daar roept dit thema en deze lezing ook toe op:

Ga op onderzoek uit waar bij jouw de grens ligt.

Waar de kern van jouw identiteit ligt. Waar jij zegt: tot hier en niet verder.

Misschien niet direct bij Halloween of bidden voor het eten, maar misschien wel door een onvoorwaardelijke keuze te maken voor mensen die het onderspit delven.

Of fanatiek op te komen voor deze schepping die ten onder dreigt te gaan aan onze honger naar meer.

Of voor wat je ook de ander gunt: Gods liefde en genade. Aangezegd worden dat Jezus voor jou is gestorven en zo de weg naar God ook voor jou open heeft gemaakt.

Ik kan het niet invullen, dat mag jezelf doen.

Want ook dat is Paulus: weten en oproepen waar wij ons als een brief van Christus laten lezen.

Tot hoever beweeg je mee en wat raakt aan je diepste overtuiging.

Misschien mooi om daar eens over door te praten.

Amen.

- Zanggroep: Schriftlied (Die chaos schiep tot mensenland) (Lied 322)

Antwoord

- Overlijdensafkondigingen
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte

Aankondiging doelen

Gelegenheid tot geven via de QR-code of de appostelapp

Dankgebed over de gaven

Gaan

- Slotlied 'Hij die gesproken heeft een woord dat gáát' (Lied 362: 1 en 2)
- Zegen, beantwoord met een drie maal gezongen 'amen'.